

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi ELVAN** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

Türkiye'de gerek KDV ve ÖTV gibi ekmekten ete, otomobil ve elektrikten doğal gaz, eğitimden sağlığa kadar yüzde 18'e varan oranlarda alınan dolaylı vergilerde gerekse doğrudan gelirler üzerinden alınan vergilerde üst gelir ve servet sahiplerinin vergi yükü çok düşük gerçekleşmektedir. Çiftçi, esnaf, memur, asgari ücretli, işsiz ve yoksulların harcamaları içerisindeki vergi gideri oranı ise çok yüksektir. Yüksek enflasyon ortamında dolaylı vergilerde yükselmektedir. Türkiye'de gelirleri yoksulluk sınırının altında olan haneler için vergi borçları ve giderleri de ana ödeme kalemlerinden biridir. Zengin ve servet sahibi kesimlerden alınan verginin toplam vergi gelirleri içindeki payı çok düşüktür. Vergi istisnaları, muafiyetleri ve aflarının kapsamına başta asgari ücretliler olmak üzere çalışanlar dahil olmazken devasa şirketlere her türlü kolaylık sağlanmaktadır. Son 12 yılda 6 defa yapılan ve vergi borçlarını düzenli ödeyen mükelleflerin bir şekilde yaptırımına dönüşen vergi aflarından yararlananlar da çoğunlukla düşük gelir grupları değildir. Denetimsiz "vergi cennetleri" üzerinden gelirlerindeki vergi yükünü azaltan varlıklı ve servet sahibi kesimlerin vergilendirilmesi adil ve eşitleyici bir vergi politikasının gereği olmalıdır.

Bu bağlamda:

- 1) Türkiye'de gelir vergisi mükelleflerinin yıl sonu itibarıyla dahil olduğu gelir vergisi dilimlerine göre dağılımı nedir?
- 2) 2020 yılında tahsil edilen toplam gelir vergisinin vergi dilimlerine göre dağılımı nedir?
- 3) 2020 yılında tahsil edilen toplam vergi gelirinin dolaylı-dolaysız vergi çeşitlerine göre dağılımı nedir?
- 4) Türkiye'de asgari ücretlilerden tahsil edilen vergi çeşidi sayısı kaçtır?
- 5) Vergide adalet sağlamak amacıyla dolaylı vergi payının azaltılması için herhangi bir çalışma yürütecek misiniz?
- 6) Türkiye'de her iki yılda bir vergi affı ilan edilmesinin gerekçeleri nelerdir? Vergi affından yararlanan vergi mükelleflerinin en çok yararlandığı vergi çeşitleri nelerdir?
- 7) Covid 19'un açığa çıkardığı cirosuzluk durumu nedeniyle esnaf ve düşük gelirli işletmelere getirilen vergi kolaylıkları nelerdir?
- 8) 2010-2020 yılları arasında vergi uzlaşması mekanizmasından yararlanan mükelleflerin vergi çeşitlerine göre sayısı kaçtır? Bu kapsamda vazgeçilen vergi miktarının vergi çeşitlerine göre miktarları nedir?